

ش سندلی(ش داوطلب):

دبیرستان دخترانه غیردولتی هدف

نیمسال اول

نام و نام خانوادگی:

پایه: دهم

رشته: ریاضی-تجربی

سوال امتحان درس: ادبیات

نام دبیر:

سال تحصیلی: ۱۴۰۲-۰۳

ساعت امتحان: ۱۱:۰۰

زمان امتحان: ۹۰ دقیقه

تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۱۰/۰۹

تعداد سوالات: ۳۸

تعداد صفحات: ۴

بارم	سوالات	ردیف
۷ نمره	قلمرو زبانی (معنی واژه، املائی واژه، دستور)	الف
۰/۲۵	کدام معنی از واژه «ضامن» در مصراع « و عزمتم ضامن دوام جهان شد که جهان با دروغ می پاشد» بر نمی آید؟ الف: کفیل ب: تاوان پ: ضمانت کننده د: به عهده گیرنده غرامت	۱
۰/۲۵	معنی واژه مشخص شده در عبارت زیر را بنویسید. الف) چون بگشایم ز سر مو شکن	۲
۰/۲۵	جای خالی زیر را با واژه ای مناسب پر کنید. «کنگره، واژه ای فرانسوی است که فرهنگستان زبان و ادب فارسی، معادل را برای آن به تصویب رسانده است.»	۳
۰/۲۵	معادل معنایی واژه «خیل» را در بیت زیر بیابید و بنویسید. « دلم یکی و در او عاشقی گروه گروه تو در جهان چو دل من دگر بنمای » « فرخی»	۴
۰/۲۵	با توجه به متن زیر شکل درست واژه ای را که املائی آن غلط است بنویسید. «ناصر می دید که دوباره حیاتشان مثل روزهای اول، کوچک می شود؛ خیلی کوچک. با خودش می گفت: «بله دیگر، کوچولوی کوچولو شده، درست مثل یک قفس»... فکر می کرد که دیگر نمیتواند با بهمن و بچه های دیگر گرم به هوا بازی کند و مثل ماهی های حوض دنبال هم بکنند، به سر و کول هم بپزند و خنده کنان و نفس نفس زنان دنبال هم از این سر حیاط به آن سر حیاط بدونند و فضا را از فریادهای شادمانی خود پر کنند.»	۵
۰/۲۵	کدام یک از ابیات فاقد غلط املائی است؟ الف: وین بوم مهنت از پی آن تا کند خراب / بر دولت آشیان شما نیز بگذرد ب: زین نمط آن مست شده از غرور / رفت و ز مبدأ چو کمی گشت دور	۶
۱	در هر یک از جمله های زیر املائی درست را از داخل کمانک برگزینید. الف: صدای یکیشان (برخواست / برخواست) ب: ای شیخ آمده ام تا از (اصرار / اسرار) حق چیزی به من بنمایی . پ: کبک از کوه (قورباغه ها / غورباقه ها) در آب و بهایم از بیشه به نالش در آمده بودند. ت: چنان که در کرامت و (فراق / فراغ) به پارس رسیدیم.	۷
۰/۵	در کدام گزینه، املائی واژه ای غلط است؟ شکل درست آن را بنویسید. الف) رنج هیچ کس ضایع مکن و همه کس را به سزا، حق شناس باش؛ خاصه غرابت خویش را. ب) عامل شهری به خلیفه نبشت که دیوار شهر خراب شده است، آن را عمارت باید کردن.	۸
۰/۲۵	در کدام گزینه حذف به قرینه معنایی صورت نپذیرفته است؟ الف: به نام کردگار هفت افلاک / که پیدا کرد آدم از کفی خاک ب: در مقابله جفا وفا کرد و در مقابله زشتی آشتی کرد و در مقابله لثیمی کریمی . پ: علی ای همای رحمت تو چه آیتی خدا را / که به ما سوا فکندی همه سایه هما را ت: آها! پس این طور؟ دیگر کجا می خواهی بیایی؟ ها؟!	۹

۰/۲۵	تعداد « مفعول » در کدام گزینه با بقیه متفاوت است؟ الف) گفت باور نداشتم که تو را ب) خواست کزان ورطه قدم در کشد ج) چو خود را به چشم حقارت بدید د) نعره برآورده، فلک کرده کر بانگ مرغی چنین کند مدهوش خویشتن از حادثه برتر کشد صدف در کنارش به جان پرورید دیده سیه کرده، شده زهره در	۱۰
۰/۵	نقش ضمیر پیوسته را در هر گزینه مشخص کنید. الف: چو یار نیست به تسکین خلق نتوان زیست / که دوستان اگر دم دل دهند جان ندهند. ب: شعله دیدم سرکشی های توام آمد به یاد	۱۱
۰/۵	واژه مشخص شده در بیت زیر را به «مضارع مستمر منفی در سوم شخص مفرد» تبدیل کنید. « شاد و بی غم بزوی که شادی و غم / زود آیند و زود می گذرند »	۱۲
۱/۵	با توجه به ابیات به پرسش ها پاسخ دهید. « یکی قطره باران ز ابری چکید که جایی که دریاست من کیستم خجل شد چو پهنای دریا بدید چو خود را به چشم حقارت بدید گر او هست حقا که من نیستم صدف در کنارش به جان پرورید بلندی از آن یافت کاو پست شد در نیستی کوفت تا هست شد » الف: در بیت نخست یک ترکیب وصفی و یک ترکیب اضافی بیابید و بنویسید. ب: هسته گروه مسندی نخست را در بیت چهارم بنویسید. پ: نقش واژه های مشخص شده را به ترتیب بنویسید. ت: نوع «ی» را در واژه «بلندی» بنویسید.	۱۳
۰/۵	عبارت زیر را به زبان معیار مرتب کنید. «دیگری هم که از پیرایه خرد و ذخیرت تجربت بی بهره نبود با خود گفت»	۱۴
۰/۵	با توجه به جملات زیر به پرسش ها پاسخ دهید. « صاد معلم ما بود صورتک به رو نداشت آدمی افتاده و صاف بود کارش نگار نقشه قالی بود آدم در نقشه اش نبود بهتر که نبود در پیچ و تاب عرفانی اسلیمی آدم چه کاره بود؟ » الف: پسوند «ک» را در واژه صورتک بنویسید. ب: نوع واو را در واژه مشخص شده بنویسید.	۱۵
۵نمره	قلمرو ادبی (آرایه های ادبی، تاریخ ادبیات، حفظ شعر)	ب
۱	ابیات زیر را به شکلی درست کامل کنید. الف: / چو اسیر توست اکنون به اسیر کن مدارا ب: گه نعره زدی بلبل گه جامه دریدی گل /	۱۶
۰/۲۵	چند مورد از آثار زیر منثور است؟ « ارزیابی شتاب زده - بوستان سعدی - اسرار التوحید - سیاستنامه - گوشواره عرش »	۱۷
۰/۲۵	موضوع اصلی ادبیات پایداری ستایش آزادی و آزادی خواهی و و پایداری در برابر بیدادگران است .	۱۸

۰/۵	ادبیات غنایی معمولاً در چه قالب‌های شعری سروده می‌شود؟ (دو مورد کافی است)	۱۹
۰/۵	مفهوم عبارت‌های کنایی را در گزینه‌های زیر بنویسید. الف: پای کشان رفتن ب: سودای کاری به سر کسی زدن	۲۰
۰/۲۵	در تشبیه موجود در بیت زیر شبه کدام است؟ «گفت در این معرکه یکتا منم // تاج سر گلبن و صحرا منم»	۲۱
۰/۲۵	آرایه متناسب با بیت زیر را از داخل کمانک برگزینید. «گرت هواست که معشوق نگسلد پیمان // نگاه دار سر رشته را تا ننگه دارد.» (تشبیه / مجاز)	۲۲
۰/۵	واژگان پدیدآورنده آرایه لفظی سجع در عبارت زیر کدامند؟ «آهنگ کید و مکر و عداوت کردند تا مگر او را هلاک کنند و عالم را از آثار او پاک کنند»	۲۳
۱	جای خالی عبارت‌های زیر را به درستی پر کنید. الف: کاربرد کدام واژگان در بیت زیر سبب خلق آرایه ادبی حس آمیزی شده است؟ «دهن تو از چمن می‌شنوم // رنگ تو ز لاله و سمن می‌شنوم» ب: در مصراع نخست بیت زیر کاربرد آرایه‌های و مشهود است. «دلا معاش چنان کن که گر بلغزد پای // فرشته‌ات به دو دست دعا ننگه دارد» پ: در بیت زیر کاربرد آرایه‌های تشخیص، ایهام، کنایه و مشهود است. «گفتم که بوی زلفت گمراه عالمم کرد // گفتا اگر بدانی هم اوت رهبر آید»	۲۴
۰/۵	آرایه ادبی مناسب با هر سروده را در برابر آن بنویسید. (یک آرایه اضافه است) الف: در بن این پرده نیلوفری // کیست کند با چو منی همسری ب: بر سر آنم که گر ز دست بر آید // دست به کاری زدم که غصه سر آید	۲۵
۸نمره	قلمرو فکری (معنی و مفهوم نظم و نثر، درک مطلب)	پ
۰/۵	الف: در دفع مکاید دشمن تاخیر ثواب نبیند.	۲۶
۰/۵	ب: از آموختن ننگ مدار تا از ننگ رسته باشی	
۰/۵	پ: محبت را غایت نیست از بهر آنکه محبوب را نهایت نیست	
۰/۲۵	ت: ما به گوشه‌ای باز شدیم	
۰/۲۵	ث: از غارب به زیر آمد	
۰/۵	م: الهی فضل خود را یار ما کن	
۰/۵	ن: خواست کزان ورطه قدم در کشد	
۰/۵	و: حرف‌هایم مثل یک تکه چمن روشن بود	
۰/۵	ه: بلندی از آن یافت کو پست شد در نیستی کوفت تا هست شد	

۰/۲۵	منظور شاعر از «حسینی شدن» در متن زیر چیست؟ «شمشیری که بر گلوی تو آمد / هر چیز و همه چیز را در کاینات / به دو پاره کرد: / هر چه در سوی تو، حسینی شد»	۲۷
۰/۲۵	در بیت زیر، «عطار نیشابوری»، زیبایی طبیعت بهار را نتیجه چه چیزی می داند؟ «چو در وقت بهار آیی پدیدار / حقیقت، پرده برداری ز رخسار»	۲۸
۰/۵	مفهوم «توصیف ناپذیری خداوند»، از کدام بیت زیر، دریافت می شود؟ آزهی گویا ز تو، کام و زبانم / تویی هم آشکارا، هم نهانم ب) هر آن وصفی که گویم، بیش از آنی / یقین دانم که بی شک، جانِ جانی	۲۹
۰/۲۵	بیت زیر با کدام گزینه ارتباط معنایی دارد؟ «شاد و بی غم بزی که شادی و غم // زود آیند و زود می گذرند» الف: هر شادی که بازگشت آن به غم است شادی مشمر. ب: اثر غم و شادی پیش مردمان بر خود پیدا مکن.	۳۰
۰/۵	در بیت «ای تو ره سپرده به چوپان گرگ طبع / این گرگی شبان شما نیز بگذرد» مقصود از واژه مشخص شده چیست؟	۳۱
۰/۲۵	کدام بیت، به این سخن مشهور: «الذَّهْرُ یَوْمَانِ یَوْمٌ لَّكَ وَ یَوْمٌ عَلَیْكَ» اشاره دارد؟ الف) در بُنِ این پرده نیلوفری / کیست کند با چو منی همسری ب) ای مفتخر به طالع مسعود خویشتن / تأثیر اختران شما نیز بگذرد	۳۲
۰/۲۵	مفهوم کلی بیت «حدیث دوست نگویم مگر به حضرت دوست / که آشنا سخن آشنا نگه دارد» کدام است؟ الف) عاشق، سخن عشق را میفهمد ب) اثر گذاری عشق	۳۳
۰/۲۵	عبارت «خونت با خون بهایت، حقیقت، در یک تراز ایستاد» در توصیف چه کسی بیان گردیده است؟	۳۴
۰/۵	شاعر در بیت زیر، مخاطب را در بهره مندی از رزق و روزی به چه کاری فراخوانده است؟ «تعلیم زاره گیر در امر معاش / نیمی سوی خود می کش و نیمی می پاش»	۳۵
۰/۲۵	با توجه به سروده زیر، شهادت امام حسین برای چه بود؟ «بر تالابی از خون خویش / در گذرگه تاریخ ایستاده ای / با جامی از فرهنگ / و بشریت رهگذار را می آشامی» الف) نجات مردم از گمراهی / ب) شفاعت از مردم گناهکار در روز رستاخیز / ج) فراهم کردن زمینه های انتقال قدرت	۳۶
۰/۵	متن «به زبان، دیگر مگو و به دل دیگر مدار تا گندم نمای جو فروش نباشی.» الف) چه مفهومی دارد؟ ب) این متن در کدام نوع ادبی جای می گیرد؟	۳۷
۰/۲۵	نویسنده در عبارت «ای شیخ، آنچه وعده کرده ای، بگوی ...»، از مقامات چه کسی سخن می گوید؟	۳۸

یاسخنامه ادبیات فارسی پایه دهم

ردیف	سوالات	شمارک
الف	قلمرو زبانی (معنی واژه، املای واژه، دستور)	۷ نمره
۱	ب: تاوان	۰/۲۵
۲	پیچ و خم زلف	۰/۲۵
۳	همایش	۰/۲۵
۴	گروه	۰/۲۵
۵	حیات = حیاط	۰/۲۵
۶	ب	۰/۲۵
۷	الف: برخاست ب: اسرار پ: قورباغه ها ت: فراغ	۱
۸	الف: قرابت	۰/۵
۹	ب	۰/۲۵
۱۰	گزینۀ «ج» («دید = خود را / پرورید = او را») سایر گزینۀ ها هر کدام، سه مفعول دارند «گزینۀ الف» گفت = بقیۀ بیت، مفعول آن است / باور نداشتم = بقیۀ بیت، مفعول آن است / مدهوش کند = تو را»، گزینۀ ب «خواست = بقیۀ بیت مفعول آن است / درکشد = قدم را / برتر کشد = خویشان را»، گزینۀ د «بر آورده = نعره را / کر کرده = فلک را / سیه کرده = دیده را»	۰/۲۵
۱۱	الف: به من = متمم ب: یاد من = م.الیه	۰/۵
۱۲	نمی زید	۰/۵
۱۳	الف: یکی قطره: وصفی / قطره باران: ضافی / پهنای دریا: اضافی ب: پست ب: مخفف فعل اسنادی / نهاد ت: ی مصدری	۱/۵
۱۴	دیگری هم با خود گفت که از پیرایه خرد و ذخیرت تجربت بی بهره نبود.	۰/۵
۱۵	الف: شباهت ب: میانوند	۰/۵
ب	قلمرو ادبی (آرایه های ادبی، تاریخ ادبیات، حفظ شعر)	۵ نمره
۱۶	الف: به جز از علی که گوید به پسر که قاتل من // ب: با یاد تو افتادم از یاد برفت آنها	۱
۱۷	۳ مورد «ارزیابی شتاب زده - اسرار التوحید - سیاستنامه»	۰/۲۵
۱۸	دعوت به مبارزه	۰/۲۵
۱۹	غزل / مثنوی / رباعی	۰/۵
۲۰	الف: ناتوان بودن ب: کنجکاو شدن و مفاهیمی نظیر اینها	۰/۵
۲۱	من (چشمه)	۰/۲۵

۰/۲۵	مجاز = سررشته: مجاز از پیمان است با رابطه شباهت	۲۲
۰/۵	پاک و هلاک	۲۳
۱	الف: شنیدن بو - شنیدن رنگ // ب: کنایه: لغزیدن پا/ دلا: تشخیص پ: تناقض	۲۴
۰/۵	الف: استعاره ب: مجاز	۲۵
۸نمره	قلمرو فکری (معنی و مفهوم نظم و نثر ، درک مطلب)	پ
۴	نظر همکار محترم صائب است	۲۶
۰/۲۵	با حق بودن/ و مفاهیمی از این قبیل	۲۷
۰/۲۵	تجلی خداوند	۲۸
۰/۵	ب	۲۹
۰/۲۵	الف	۳۰
۰/۵	مردم ستم‌دیده و مفاهیمی نظیر این	۳۱
۰/۲۵	ب	۳۲
۰/۲۵	ب) اثرگذاری عشق	۳۳
۰/۲۵	امام حسین (ع)	۳۴
۰/۵	بخشنده بودن و تقسیم روزی بین خود و دیگران و مفاهیمی نظیر اینها	۳۵
۰/۲۵	الف) نجات مردم از گمراهی	۳۶
۰/۵	الف) نفی دورویی و ریاکاری و مفاهیمی نظیر اینها ب) تعلیمی	۳۷
۰/۲۵	شیخ ابو سعید ابوالخیر	۳۸
	موفق و سربلند باشید	

اپلیکیشن درسی همیار

برنامه رایگان درسی همیار

تمام پایه ها

جواب کتاب ، تدریس و نمونه سوال

همیشه رایگان

برنامه همیار کاملا رایگان میباشد